

راهبردهایی برای تحقق مفهوم شهرهای ۲۴ ساعته

نوید سعیدی رضوانی، دکتر در شهرسازی

navidsaeidirezvani@yahoo.com

پیروز سینی چی دانشجوی کارشناسی ارشد شهرسازی

pirfah@yahoo.com

چکیده:

نوشته حاضر می‌کوشد تا با توجه به مفهوم شهرهای ۲۴ ساعته و معرفی اجمالی آن به ارتباط آن با توسعه همه جانبه شهری و پویا و پرتحرک کردن محیطهای شهری اشاره نماید و با عنایت به فرصت حاصل از توجه به زمان شب و لزوم توجه ویژه د ربرنامه ریزی و مدیریت شهری به این زمان د ر کنار توجه به زمانهای دیگر (مناسبتهای خاص ، فصلهای مختلف و ...) به ارائه راهبردهای کلیدی در جهت برنامه ریزی مناسب فعالیتهای اقتصادی شبانه می پردازد . در پایان هم با توجه به اهمیت رابطه امنیت ، زمان شب و پویایی و سرزندگی محیط شهری به راهکارهایی برای توسعه مراکز فعالیتی امن در زمان شب اشاره شده است . این نوشتار به مطالعه موردی خاص اشاره نکرده است و با توجه به تازگی این موضوع در اکثر شهرهای ما سعی شده تا با معرفی این مسئله و ارائه راهبردهایی در باب مدیریت فعالیتهای زمان شب بایی را درتوجه بیشتر مدیریت شهری به اهمیت موضوع و لزوم استفاده از این فرصت (زمان شب) در توسعه همه جانبه شهر باز نماید .

لغات کلیدی: شهر ۲۴ ساعته ، اقتصاد شبانه ، مراکز شهری ، برنامه ریزی شهری .

مقدمه

از قرن نوزدهم به بعد و در پی نظم ناشی از انقلاب صنعتی و توسعه بعدی آن یک سازمان یافتگی اجتماعی بر گرد زمان کار شکل گرفت. و کم کم تمام رفتارهای اجتماعی را تحت تاثیر قرار داد و تا امروز ادامه یافته است. در شهرهای امروز بخش اصلی خدمات اوقات فراغت و فعالیتهای اجتماعی فرهنگی بر اساس نظم زمانی ترسیم شده بر پایه ساعت کاری انجام می گیرد. زیرا اکثریت مردم حقوق بگیرند و بنابراین، ناچار به طبیعت از زمانهای حاشیه ای کار مثل غروب ها، آخر هفته و تعطیلات رسمی هستند. (فکوهی ناصر ۱۳۸۳). این زمان بندی رفتاری، اختلال های کارکردی اجتماعی زیادی ایجاد کردند که در زمینه هایی چون تحرک شهری (راه بندان ها) سرگرمی ها (انباشت و ازدحام در برخی زمان ها، دوره ها، آخر هفته ها و هزینه های ناشی از آنها) و به طور کلی در زندگی روزمره (افزایش زمان انتظار در صف های مختلف) دیده میشوند. این امر سبب پدید آمدن احساس گسترده ای می شود که مردم امروز دارند: احساس کمبود وقت، و همچنین انگیزه بزرگی را برای مدیریت بر ساختارهای زمانی بوجود می آورد. این امر اهمیت زمان غروب و شب را بعنوان زمانی برای فراغت و فعالیتهای اجتماعی و فرهنگی نشان می دهد. در خلال توجه به این زمان برای گذران اوقات فراغت و سایر فعالیتهای غیر از کار، مفاهیم شهر ۲۴ ساعته و اقتصاد شبانه شکل گرفت. این نوشته می کوشد تا با شناخت شهر ۲۴ ساعته و اینکه چه هدفی را دنبال میکند، راهبردهایی را به عنوان الگویی کلی در جهت نیل به این هدف در اختیار مدیریت شهری شهرهای کشورمان قرار دهد.

۱. مفهوم شهر ۲۴ ساعته چیست؟

عبارت شهر ۲۴ ساعته - شهری که هرگز خواب ندارد - اولین بار در دهه ۱۹۲۰ برای شهر نیویورک بکار رفت. این واژه تصویری ذهنی از مکانی فریبنده و پر جنب و جوش را که همواره اتفاقی در خیابانهایش در حال وقوع است (بویژه در زمان شب که امکان تهییج و خطر زیاده تر است) مجسم می کرد. در انگلستان این اصطلاح برای اولین بار در سال ۱۹۹۳ در موضوع کنفرانس بسوی شهر ۲۴ ساعته مطرح شد که در منچستر برگزار گردید و نگاه موشکافانه ای به راهبردهای احیاء و منظم کردن مراکز شهری در زمان شب *۱ و شناخت ناسازگارهای ذاتی بین آنها داشت.

اگر چه در نگاه اول واژه شهر ۲۴ ساعته وجود تمام خدمات و فعالیتهای شهری در تمام ساعات شبانه روز را تداعی می نماید، اما این اصطلاح در واقع در اثر رشد صنعت سرگرمیهای آخر شب که باعث بروز مشکلات زیادی در بسیاری از شهرهای اروپایی (و بویژه انگلستان) شد و فشار زیادی بر قلمرو عمومی و خدمات شهری (مانند حمل و نقل عمومی و مراقبتهای امنیتی) وارد آورد، شکل گرفت. در واقع این عبارت با فعالیتهای اقتصادی شبانه *۲ ارتباط مستقیم دارد و شعار جذابی برای رونق هر چه بیشتر اینگونه فعالیتهای است و هدف یک شهر را برای معرفی خود به عنوان یک مکان قابل زندگی از طریق گسترش تفریح و سرگرمی، خرید و سایر فعالیتهای اوقات فراغت در ساعات بیشتری از شبانه روز بیان می دارد.

۲. فرصتها - تهدیدها

“اقتصاد شبانه یک نمود برجسته از ارتباط پیچیده، پویا و فزاینده ای است که بین اجزا اقتصاد، جامعه و فرهنگ وجود دارد.”
 *۳ از خلال این ارتباط هم فوایدی حاصل می شود و هم امکان ضررهایی وجود دارد که بسته به شرایط و چگونگی مدیریت و توجه به این رابطه میتوانند به عنوان فرصتها و تهدیدهایی در کنار یا در مقابل مدیریت شهری قرار گیرند. از جمله فواید این فعالیتهای می توان به نکات زیر اشاره کرد:

- ۱- افزایش سرزندگی و نشاط در بسیاری از مردم و افزایش فعالیت در خیابانها.
- ۲- کمک به احیاء مکانهایی که احتیاج به احیاء و بازنده سازی دارند و جذاب تر و قابل زندگی تر کردن این مناطق برای ساکنین و بازدید کنندگان.
- ۳- کمک به رشد اقتصاد شهری و محلی از طریق خلق فرصتهای تجاری و تولید شغل.

۴- کمک به ارتقاء کیفیت روابط اجتماعی و توسعه فرهنگی شهر .

اساسا به دلیل سروکار داشتن این فعالیتهای با زمان شب و شرایط خاص فعالیتهای تفریحی و سرگرمی و اوقات فراغت مشکلاتی به قرار زیر ممکن است پیش رو باشد :

۱- رفتارهای پر سروصدا در خیابانهای نزدیک مراکز تجمع فعالیتهای شبانه بویژه بعد از تعطیلی این اماکن که میتواند سبب آزار جدی ساکنین محلی گردد .

۲- رفتارهای ضد اجتماعی مانند آشغال ریختن در خیابانها و تخریب وسائل و احيانا خشونت که نه تنها ناخوشایند و ترساننده است بلکه باعث صرف هزینه و کار زیاد برای مقابله با آنها می شود .

۳- بروز جرم و بزه : مانند پخش مواد مخدر و سرقت .

مادامیکه اقلیت اندکی از افراد عیاش و بی ملاحظه باعث بروز مشکلاتی شوند ، همیشه خطر بروز حادثه در مکانهای تمرکز فعالیتهای شبانه بویژه اگر این محلها نزدیک مناطق عمده سکونتی باشند وجود دارد .

۱. باید توجه داشت که منظور از زمان شب ، صرفا ساعات انتهایی و دیر وقت شب نیست بلکه غروب و ساعات اولیه شب را هم شامل می گردد . مثلا ساعت ۵ بعد از ظهر به بعد .

2. Evening and night – time economy

3. Lovatt and connor . 1995.

همچنین ، هزینه های اضافی شامل هزینه های حفظ نظم و آرامش ، خدمات رسانی و پشتیبانی مراکز فعالیتی شبانه و فراهم کردن خدمات ویژه ای مانند حمل و نقل عمومی هم نباید نادیده گرفته شود .

۳. فعالیتهای اقتصادی شبانه به مثابه یک فرصت

دو روش برای مواجهه با فعالیتهای شبانه و ارزیابی اثرات آن وجود دارد . یکی اینکه با دید ملایمی صرفا به جنبه های سودمند توسعه آن توجه نماییم . و یا اینکه با برخوردی انفعالی و توجه به تهدیدهای آن به مخالفت با آن بپردازیم . راه سومی هم هست آنهم اینکه با ارزیابی توان فیزیکی ، اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی شهرها و شناخت نقاط قوت و ضعف با برنامه ریزی مناسب در جهت گسترش فعالیتهای اقتصادی شبانه فرصت مغتنمی را برای مدیریت شهری به منظور پویایی و طراوت محیط شهری و رشد فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی شهرها ایجاد کرد . " بیشتر مراکز شهری موفق نه فقط طیفی از مسکونی ، تجاری (از جمله تفریحی) و خرده فروشی را فراهم می کنند بلکه فرهنگ های محلی و هنرهای پر بار را پرورش می دهند . بعلاوه مکانهایی برای فعالیت د ۲۴ ساعت شبانه روز ، ۷ روز هفته و ۱۲ ماه سال هستند . این ایده شهر ۲۴ ساعته حقیقتا باعث منافع اقتصادی بسیاری گردیده است و در مرکز تفکر جاری توسعه حوزه فرهنگ شهری جای دارد . " * 1

۴. راهبردهای کلیدی

اصولا به واسطه پیچیدگی مفهوم شهر و زندگی شهری و تفاوت فرهنگها ، هنجارها و آداب و رسوم و شیوه های مدیریتی متفاوت در شهرهای گوناگون ، نمی توان نسخه واحدی برای گسترش و استفاده هر چه بیشتر و مفید تر از فعالیتهای زمان شب در راستای نزدیک شدن به مفهوم شهر ۲۴ ساعته پیچید . در این بین می توان به راهبردهای کلیدی اشاره کرد که مدیریت شهری از جمله در کشور خودمان می تواند با توجه به آنها و در نظر گرفتن شرایط فیزیکی ، اقتصادی ، فرهنگی و اجتماعی خاص هر شهر گامهای موثری در جهت گسترش فعالیتهای شبانه و نزدیک شدن به مفهوم شهرهای ۲۴ ساعته بردارد :

۴-۱. تنظیم یک چشم انداز مثبت برای زمان شب .

مدیریت شهری باید موافق گسترش فعالیتها در مکانهای مناسب غیر از زمانهای کاری متداول باشد و یک چشم انداز مثبت و خوش بینانه برای برنامه های زمان شب با همگرایی نظرات همه گروههای ذینفع تنظیم نماید . و از کمکهایی که باعث رشد صنعت گذران اوقات فراغت در شب می شود با در نظر گرفتن تمام مشکلاتی که ممکن است به دنبال داشته باشد ، استقبال کند . به فعالیتهای شبانه در چشم انداز ، راهبردها و سیاستها باید به عنوان یک جزء مهم و رشد دهنده فرهنگ شهرها نگاه شود .

این چشم انداز می تواند توسعه و ترقی شهر به عنوان یک مکان امن ، جذاب و پر طراوت و نشاط از طریق عرضه فعالیتهای متنوع شب هنگام و غروب باشد .

در این بین آرمانهای کلیدی را می توان برشمرد که می توانند پشتیبان چشم انداز باشند :

- ۱- توسعه یک اقتصاد متنوع شبانه و سر شب که ساکنین و بازدیدکنندگان را جذب کند .
- ۲- افزایش تعداد هتلها ، کافه ها ، رستورانها ، موزه ها ، کتابخانه ها ، گالری ها و سایر اماکن فرهنگی و گذران اوقات فراغت در مراکز شهری .
- ۳- افزایش تعداد افرادی که بعد از ساعت ۵ بعد از ظهر از مراکز شهری بازدید و استفاده می کنند .
- ۴- آماده کردن تسهیلات پیشرفته (مثل حمل و نقل عمومی مناسب) برای کسانی که از این مراکز استفاده می کنند .
- ۵- امن تر کردن مراکز شهری و افزایش دعوت کنندگی این مراکز بوسیله کاهش رفتارهای ضد اجتماعی و کاهش ترس از وقوع جرم و بروز خطر .

۴-۲. شناسایی مراکز موجود فعالیتی در شب .

شناسایی دقیق و صحیح و همه جانبه مراکز عمده فعال شب هنگام و غروب در شهر اعم از مکان ، نوع فعالیتها ، ساعات اوج فعالیت ، نقاط قوت ، ضعفها و کمبودهای این مراکز و ... از اهمیت بسیار بالایی در برنامه ریزی و مدیریت مناسب زمان شب برخوردار است .

1. Heath and strickland

۴-۳. کمک به حل نابسامانیها و تناقضات موجود در این مراکز.

۴-۴. هماهنگ تر کردن سیاستهای مدیریتی ، برنامه ریزی و صدور مجوز فعالیتی .

همکاری نهادهای مختلف مانند شهرداری ، مدیریت اماکن ، نیروهای امنیتی ، سازمانهای فرهنگی و گردشگری و اصناف و ... چه در تنظیم قوانین و ضوابط مربوط و چه در هماهنگی سیاستهای مدیریتی و برنامه ریزی شهری و صدور مجوزهای فعالیتی بویژه در زمان شب بسیار ضروری و مغتنم است .

۴-۵. طرح راهبردی توسعه شهر جهت کاستن از ناسازگاری و تنش بین کاربریهای مختلط .

در سالهای اخیر که سیاست کاربری مختلط بویژه در مرکز شهرها تشویق و ترویج می شود لازمست تا با کمک طرح راهبردی توسعه از هم جواری کاربریهای ناسازگار در کنار هم (کاربریهای تفریحی ، فراغتی و پر سروصدا در کنار مسکونی) جلوگیری به عمل آید .

۴-۶. تشویق گسترش فعالیتهای شبانه به سایر مکانهای مناسب شهر.

با شناسایی مکانهای مناسب فعالیت شبانه باید مناطق جدیدی برای تمرکز این فعالیتهای تعریف شوند تا فشار از یک منطقه خاص برداشته شود. شناخت عوامل جذاب تر کردن یک منطقه برای فعالیتهای شبانه و تعیین معیارهایی برای اینکه یک منطقه می تواند برای این گونه فعالیتهای مناسب باشد یا خیر، در این مورد بسیار حائز اهمیت است.

۴-۷. تشویق ایجاد تنوع در فعالیتهای اقتصادی شبانه و سرشب به نحوی که مختص گروههای خاصی از مردم نباشد.

وجود انواع فعالیتهای لطیف وسیعتری از مردم را جهت استفاده از مراکز شهری شبانه تشویق می کند و کمک می کند تا فعالیتی را که از آن لذت می برند، بیابند.

۴-۸. بهبود حمل و نقل شهری شبانه.

در جاهایی که قابل دسترس تر بویژه با وسایل حمل و نقل عمومی هستند، امکان تمرکز فعالیتهای شبانه بیشتر است. چرا که علاوه بر سهولت رفت و آمد به این مکانها، به افزایش امنیت این مراکز هم کمک می-گردد. از اینرو توجه به حمل و نقل عمومی در زمان شب از اهمیت بالایی برخوردار است. راه اندازی سرویسهای اتوبوس شبانه - ایجاد مسیرهای مناسب اتوبوس در هماهنگی با شبکه زیر زمینی - نزدیکی ایستگاههای اتوبوس شبانه به مکانهای فعالیتی در شب - نور پردازی مناسب ایستگاهها - هماهنگی ساعات حرکت اتوبوسهای شبانه با تعطیلی مراکز فعالیت شبانه و اطلاع رسانی مناسب از نحوه حرکت و مسیر آنها - تاکسیرانی قابل اطمینان در شب - ایجاد پارکینگهای مناسب در نزدیکی مراکز فعالیت شبانه در بهبود حمل و نقل شبانه بسیار موثراند.

۴-۹. برخورد با رفتارهای ضد اجتماعی و مواد مخدر.

از آنجا که ساعات شب به دلیل شرایط خاصی که دارند (مثل تاریک بودن هوا و...)، شرایط بروز رفتارهای ضد اجتماعی و مصرف مواد مخدر، مشروبات، قرصهای انرژی زا و ... در این ساعات بیشتر است که برخورد بیش از پیش و همه جانبه نیروهای امنیتی و مسئولین شهر را با این گونه رفتارها طلب می نماید.

۴-۱۰. فراهم کردن زمینه آموزش مناسب و بکارگیری نیروهای بیکار و آماده کار محلی در صنعت گذران اوقات فراغت (فعالیتهای اقتصادی شبانه).

۴-۱۱. تعریف مناطق مدیریت فعالیت شبانه.

در واقع می توان با نوعی منطقه بندی زمانی و تعریف مناطقی که در ساعات شب برای فعالیتهای اقتصادی شبانه مدیریت می شوند و تصویب ضوابط خاص در زمینه های امنیتی و حفاظتی، حمل و نقل، نحوه طراحی (کنترل سروصدا و ...)، نورپردازی، نحوه صدورمجوز برای فعالیتهای مختلف، مدیریت اماکن و ... از اینکه منافع همه گروهها (اعم از بهره برداران خصوصی و ساکنان محلی و بازدیدکنندگان) در مدیریت فعالیتهای شبانه این مناطق لحاظ شده، اطمینان حاصل کرد. اتخاذ شیوه مدیریتی همراه با مشورت و گفتگو در عین قاطعیت در اجرا از نکاتی است که در مدیریت این مناطق باید مدنظر قرارگیرد.

۴-۱۲. توسعه یک سازوکار مناسب برای سرمایه گذاری قابل اطمینان در بخش اقتصاد شبانه.

۵. امنیت در شب

تلفیق هوشمندانه طراحی خوب، مدیریت خوب و مشارکت عمومی در ایجاد محیطهای امن تر و کاهش تخریب وسایل و ریسک و هراس جرم و خشونت تاثیر بسیار دارد. یکی از موثرترین تدابیر برای امنیت عمومی و پیشگیری از جرم، ایجاد ناحیه های شهری زنده و پرجنب و جوش است و نیز مکانهای عمومی که بر آنها بتوان نظارت و اشراف داشت (رضایی، رضا ۱۳۸۴).

یکی از انگیزه های توجه به مفهوم شهر ۲۴ ساعته و توسعه اقتصاد شبانه نیز داشتن مناطق پرتحرک و قابل نظارت است که خود زمینه ساز امنیت عمومی است. در عین حال لازمه گسترش فعالیتهای شبانه نیز، توجه به امنیت عمومی می باشد و همانطور که ملاحظه می شود مسئله امنیت و اقتصاد شبانه در ارتباطی دو طرفه و تنگاتنگ با یکدیگر قرار دارند. از این رو تشویق فعالیتهای شبانه همواره باید در جهت افزایش امنیت و ایمنی مورد توجه باشد.

۶. راهکارهایی برای تشویق فعالیتهای شبانه امن

۶-۱. اقدامات امنیتی .

حضور نیروهای امنیتی و کنترل منظم و استفاده از وسایل و ابزار مناسب و به روز (مثل استفاده از دوربینهای مدار بسته و غیره ...) تاثیر مستقیمی در ایجاد آرامش و امنیت (بویژه در ساعات شب) دارد .

۶-۲. خیابانهای روشنتر.

خیابانهای روشن تر خیابانهای امن تری هستند . روشنایی بیشتر خیابانها و نورپردازی مناسب و متنوع ساختمانها و اماکن خاص علاوه بر اینکه امکان نظارت و کنترل را افزایش می دهد باعث جذب بازدیدکنندگان و افزایش جنب و جوش و ایجاد مناطق زنده شهری می شود . در این بین می توان از واگذاری امتیازاتی به ساختمانهای خوب نور پردازی شده بهره جست .

۶-۳. بهسازی محیطی .

یک محیط مهیج باعث جذب بیشتر مردم و در نتیجه احساس فعال بودن مکان همراه با امنیت می گردد .

۶-۴. حمل و نقل مناسب .

ایجاد مسیرهای اتوبوس با نورپردازی مناسب و تعداد زیادی ایستگاههای مناسب و معین ، تاکسی های شبانه (که از طریق نیروهای امنیتی و داخل اماکن فعالیتی قابل کنترل باشد) . همچنین وجود پارکینگهای مناسب که از طریق دوربینهای مدار بسته و مامورین امنیتی کنترل می شوند در نزدیک مراکز فعالیتی در زمان شب در افزایش حس امنیت و آرامش عمومی بسیار موثر است .

۶-۵. اجازه و تشویق فعالیت زمانی بیشتر .

مثلا به رستورانها ، کافه ها ، فروشگاهها ، موزه ها ، گالری ها ، نمایشگاهها ، کتابخانه ها و سایر اماکن تفریحی و فرهنگی اجازه فعالیت تا زمان دیرتری داده شود . همچنین باید از مناسبتهای مختلف در برگزاری نمایشگاهها ، فستیوالها ، جشنها در ساعات بعد از ظهر و شب در مکانهای عمومی استفاده کرد .

۶-۶. مدیریت پاسخگو.

تدارک یک دستور العمل اجرایی با محوریت رعایت مسائل ایمنی و امنیتی برای مدیریت اماکن فعالیتی شبانه (که اکثرا مکانهای عمومی هستند) و التزام پاسخگویی مدیریت این اماکن در قبال عدم اجرای دستور العمل گام موثری در افزایش امنیت این اماکن خواهد بود .

۶-۲-۷. مکانهای تفریحی و فراغتی در مناطق تجاری و اداری .

تشویق مکانیابی اماکن تفریحی و فراغتی شبانه در مناطق تجاری و اداری تضادها را به حداقل می رساند و در نتیجه به حفظ امنیت و آرامش کمک می نماید . در این مناطق ساکنین کمتری حضور دارند و در ساعات اداری هم فعالیتهای تفریحی و فراغتی پر سروصدا کمتر صورت می گیرد .

۶-۸. رستورانها و کافه های خیابانی .

تشویق استفاده کافه ها و رستورانها از قسمتی از پیاده روها (البته در ازای پرداخت عوارض) علاوه بر افزایش فروش و سود اقتصادی این اماکن باعث حضور مردم در خیابانها و افزایش تحرک و سرزندگی محیطهای شهری خواهد شد . ضمن اینکه عواید حاصل از دریافت چنین عوارض هایی برای مدیریت شهری مغتنم خواهد بود .

۶-۹. خیابانهای سیاحتی و پیاده .

ایجاد خیابانهای پیاده یا اختصاص تمام یا قسمتی از خیابانها به پیاده در ساعات شب می تواند محیطی ایمن و آرام را جهت پیاده روی و سیاحت و خرید ساکنین و بازدیدکنندگان فراهم آورد .

۶-۱۰. تنوع فعالیتهای و خلاقیت .

گسترش طیف انواع فعالیتهای می تواند به حضور طیف گسترده تری از مردم و در نتیجه ایجاد مراکز فعالیتی پرشور و امن تری بیانجامد . همچنین ابتکار عمل در استفاده از عناصر متنوع و جدید و زمانهای خاص که ممکن است برای هر شهر و کشوری پیش بیاید می تواند در ایجاد فضاهای فراغتی ، فرهنگی بیشتری در زمان شب کمک نماید . مثلا ایجاد سینماهای روباز که از داخل اتومبیل هم قابل رویت باشد *۱ (در فضاهای مناسب) . ساخت ماکتلهای نورانی از ساختمانهای مهم و یا پروژه های در دست اجرا در اماکن خاص که در شب جلوه ای خاص دارند و ...

۶-۱۱. مراکز خرید شبانه .

هماهنگی ساعات خرید درغروب و زمان شب بویژه در مورد مراکز عمده خرید*۲ (حتی اگر یک یا دو بار دره هفته انجام گیرد) خرید را برای مشتریان آسانتر کرده و باعث آرامش خاطر بیشتری خواهد شد .

۳. جمع بندی و نتیجه گیری

یک راه حل برای برنامه ریزی فرهنگی موفق ، همگرایی راهبردهایی است که به سه عنصر مرتبط زیر دلالت دارند :

- ۱- مردم (شناخت ویژگیهای فرهنگی ، اجتماعی ، اقتصادی ، شیوه زندگی ، نیازها ، امکانات و ... مردم)
- ۲- زمان (توجه به زمانهای خاص مثل زمان شب ، پایان هفته ، تعطیلات و زمانهای خاصی که اتفاقات خاصی در شهر رخ می دهد .)
- ۳- خلاقیت (استفاده از تمام ظرفیتهای اعم از قدیمی و جدید به منظور طراحی یک مکان اقتصادی ، فرهنگی ، اجتماعی پایدار .)

هدف شهر ۲۴ ساعته هم همین است یعنی خلاقیت در طراحی یک شهر پایدار و قابل زندگی با در نظر گرفتن ویژگیهای ساکنین و از طریق گسترش هر چه بیشتر فعالیتهای تفریحی ، اوقات فراغت و خرید و خدمات شهری در زمان بیشتری از شبانه روز .

برای برنامه ریزی مناسب دراین زمینه که نهایتا به طراحی شهری مناسب منتهی می گردد فعالیتهای شبانه در چشم انداز ، راهبردها و سیاستها باید به عنوان یک جزء مهم و رشد دهنده فرهنگ شهر مد نظر قرار گیرند .

اولین همایش بین المللی شهر برتر، طرح برتر
سازمان عمران شهرداری همدان
۱۱ و ۱۲ مرداد ۱۳۸۵

Published by:

CIVILICA
مرجع مهندسی عمران

-
- 1- Driving cinema
 - 2- Shopping centre

4. منابع

[۱]. رضایی، رضا. مترجم. راهنمای طراحی شهری. انتشارات شرکت عمران شهرهای جدید. ۱۳۸۴. تهران.

[۲]. فکوهی، ناصر. انسان شناسی شهری. نشر نی. ۱۳۸۳. تهران.

[۱]. Gloucester city council :evening & night-time economy strategy. june 2005

[۲]. HEATH,T. AND STRICKLAND,R. AND MCIWAIN,G:(1998)READING VIOLENCE IN LICENSED PREMISES THROUGH COMMUNITY SAFETY ACTION PROJECTS:THE QUEENSLAND EXPERIENCE:CONTEMPORARY DRUG PROBLEMS.

[۳]. LOVATT,A. AND O'CONNORY,J:(1995)'CITIES AND NIGHT-TIME ECONOMY'. PLANNING PRACTICE AND RESEARCH.

[۴]. URBAN AND ECONOMIC DEVELOPMENT GROUP LONDON. AND LOVATT,A.:LATE-NIGHT LONDON: PLANNING AND MANAGING THE LATE NIGHT.

[۵]. WWW.IVSEVENTS.CO.UK/CORPORATE-EVENT-MANAGEMENT-ITALY.HTM

[۶]. WWW.TOGETHER.GOV.UK/CAGETFILE.ASP